Sportakkoord II Sport versterkt

Beek in Beweging

Hanny Ras-Kluitenberg
Beleidsadviseur Samenleving
Juni 2023

Inleiding

We werken samen aan een stevig fundament. De voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven, moeten verbeterd. Dat gaat over de mensen, organisaties, cultuur en materiële voorzieningen in de sport. Een belangrijk punt de komende jaren is het investeren in kwalitatief sterke sportaanbieders die toegankelijk en veilig voor iedereen zijn. We werken ook aan een groter bereik. Daarmee bedoelen we dat meer mensen zich aangesproken en uitgenodigd voelen te gaan sporten en sport te beleven, bijvoorbeeld door drempels te verlagen, mensen te prikkelen en meer succesverhalen te delen. En we werken aan meer betekenis van sport. Betekenis gaat over de waarde van sport voor de maatschappij: energie, plezier en zingeving in het dagelijks leven door en van de sport zelf, maar ook een bijdrage aan het tegengaan van eenzaamheid en kansenongelijkheid, of juist het bevorderen van gezondheid. Deze ambities vragen om verandering.

Dit akkoord staat in het teken van samenwerking en meer integraal werken.
De thema's waaraan gewerkt worden zijn:
• Inclusie en diversiteit
• Sociaal veilige sport
• Vitale sportaanbieders
• Vaardig in bewegen
• Ruimte voor sport en bewegen
• Maatschappelijke waarde van topsport

Vanuit landelijk beleid zijn de kaders gegeven waarop het Sportakkoord II lokaal tot zijn recht moet komen. De genoemde thema's zijn tevens de opgaven van het Sportakkoord II.

De gemeente Beek heeft in 2018 het lokaal akkoord opgesteld. In dit akkoord werd de focus niet alleen op sport gelegd, maar werden alle Beekse verenigingen, stichtingen, partijen met een maatschappelijke opgave in een akkoord weergegeven.
Eind 2019 is het Lokaal Akkoord van start gegaan. Helaas heeft de corona pandemie niet geleid tot de verwachte resultaten van het lokaal akkoord.

Het Sportakkoord II Sport versterkt wordt in de gemeente Beek opgesteld voor alle sportaanbieders (commercieel en niet commercieel) in nauwe samenhang met het Gezond Actief Leef Akkoord (GALA).
Het Sportakkoord geeft de gemeente Beek de kans te versterken op initiatieven welke reeds genomen zijn bijvoorbeeld een sportplatform, verenigingsondersteuner, programmatische beweegprogramma's en wellicht het opzetten van een maatschappelijk sportbedrijf.

Voor Cultuur zal eerst in 2024 een nieuw beleidsplan voor de Gemeente Beek worden opgesteld. In 2025 komt het Rijk met een Cultuurakkoord zo is de verwachting. In 2024 wordt bezien of er via de BRC (brede regeling combinatiefunctionarissen) wellicht ook voor cultuur capaciteit specifiek wordt ingezet, eventueel in samenwerking met de regio.

Het raamwerk afspraken lokaal Sportakkoord

Het lokaal Sportakkoord dient te voldoen aan een aantal landelijke voorwaarden. Het lokaal Sportakkoord wordt opgezet voor de periode 2023-2026.

In 2023 zal de gemeente Beek met name inzetten op het bij elkaar brengen van de partijen en voor de jaren 2024, 2025 en 2026 een jaarplan opstellen via het lokaal kernteam. Deze jaarplannen kunnen in de loop van de jaren worden bijgesteld mochten doelen gehaald zijn en of meer tijd vergen.

Het doel is in ieder geval om Beek in beweging te krijgen!

Het Sportakkoord II, sport versterkt geeft de gemeente nog meer mogelijkheden en kansen om in te zetten op fitte inwoners.
Er gebeurt al veel in Beek:
Beek is JOGG gemeente.
Beek doet mee aan de Rookvrije Generatie
Beek werkt samen met de GGD aan gezondheidsprogramma's, zoals Een Kansrijke Start; Gezonde Kantine etc.
Beek werkt samen met Riskcare voor goed sportonderwijs op alle basisscholen
Beek werkt samen met Ben Vitaal voor leefstijlinterventie en Leefstijlcoaching (Gezonde Leefstijl Interventie, GLI, Ben Vitaal, Meditta)
Beek is Iedereen Kan Sporten gemeente (IKS)
Beek is wielergemeente
Beek heeft haar sportaccommodaties op orde
Beek heeft een professionele verenigingsondersteuner
Beek heeft een duidelijk vrijwilligersbeleid
Beek heeft via PIW een jongerenwerker en een opbouwwerker
Beek doet mee aan het Jeugdsport cultuur fonds en aan het Volwassenenfonds

Bovenstaande activiteiten kunnen middels een doorstart van het Sportakkoord en GALA verder doorontwikkeld en uitgevoerd worden.

Voorwaarden voor het ontvangen van het uitvoeringsbudget

Hieronder wordt per voorwaarde aangegeven hoe de gemeente samen met haar partners gaat werken aan het Sportakkoord II tussen 2023-2026.
Het Sportakkoord II zal samen met het GALA document welk 30 september ingediend wordt de basis vormen om te komen tot een gezondere bevolking in 2040.

Lokaal kernteam en coördinator sport en preventie

Het kernteam bestaat uit de beleidsadviseur sport, welke in eerste instantie ook de coördinator sport en preventie is gezien de omvang van de gemeente, de Stichting De Haamen, directeur basisonderwijs gemeente Beek en een of meerdere vertegenwoordigers uit het verenigingsleven en een vertegenwoordiger uit het sport bedrijfsleven. Vanuit de gemeente wordt de koppeling gemaakt met het welzijnswerk in samenhang met GALA gemaakt. Nog niet alle rollen zijn ingevuld, maar de verwachting is dat direct na de zomervakantie het kernteam compleet is. In het Sportcafé van 5 juni jl. is hiertoe een oproep gedaan.
Op termijn zal de coördinator sport en preventie wellicht vanuit Stichting De Haamen, als zijnde het sportbedrijf worden geleverd.

E-mailadres coordinator sport en preventie: Hanny Ras-Kluitenberg hanny.ras@gemeente-beek.nl. Telnr. 06-20956307.

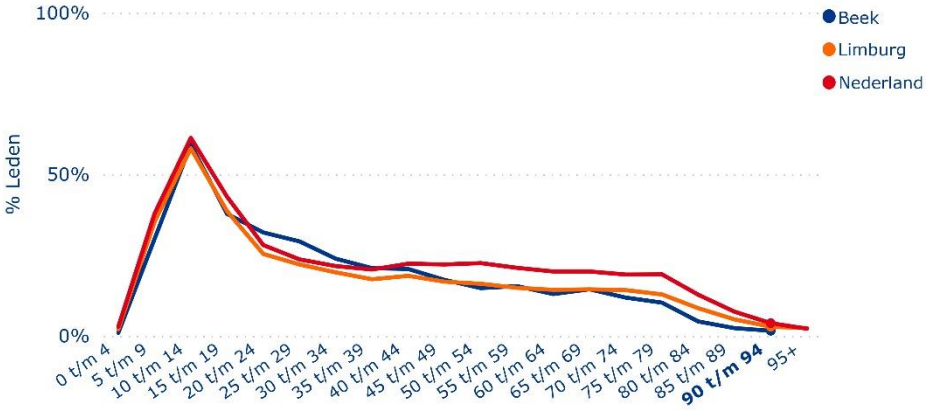
Cijfers

In de KISS rapportage van 2021 is duidelijk de invloed van corona te zien op het aantal beweegmomenten per week.
Het streven van dit Sportakkoord zal zijn voor de gemeente Beek om het aantal mensen en het aantal keren bewegen per week te verhogen. Daarnaast zal eveneens de focus gericht zijn op het behoud en of vergroten van de verengingssport, met als doel om uiteindelijk op meer dan 67% sportdeelname uit te komen van de totale bevolking in Beek (individuele sport en teamsport gecombineerd).

Gemeente Beek

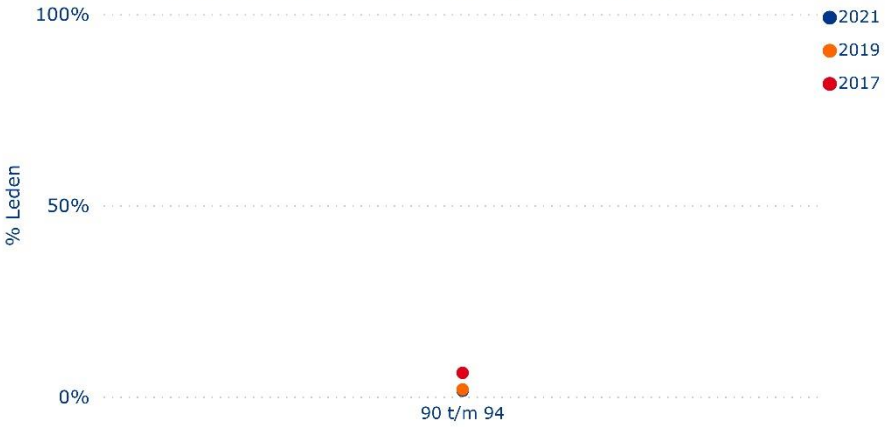
Bron: Kennis- en Informatiesysteem Sport & Sportdeelname Index (SDI)

Vergelijking ledenpercentage gemeente Beek, provincie Limburg en Nederland (2021)

Toelichting: Het ledenpercentage in de gemeente Beek (1,6%) vergeleken met het ledenpercentage in de provincie Limburg (2,8%) en Nederland (3,9%) in 2021.

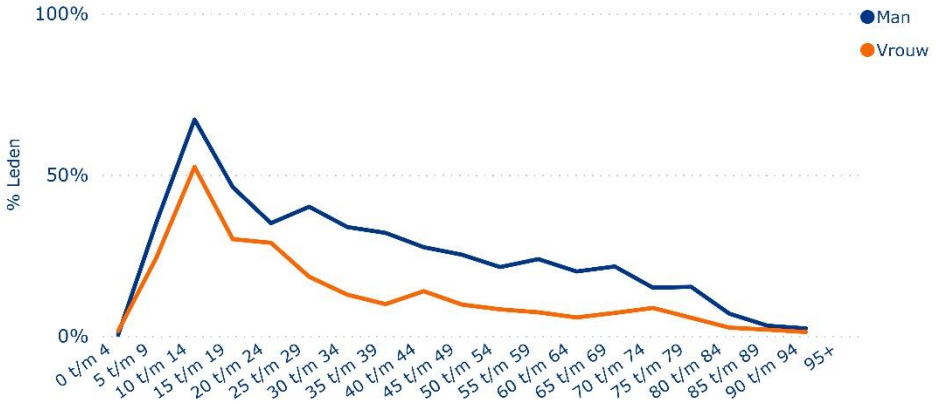
Trend ledenpercentage gemeente Beek (2021, 2019, 2017)

Toelichting: Het ledenpercentage in de gemeente Beek per leeftijdscategorie in 2021 (1,6%), 2019 (1,9%) en 2017 (6,3%).

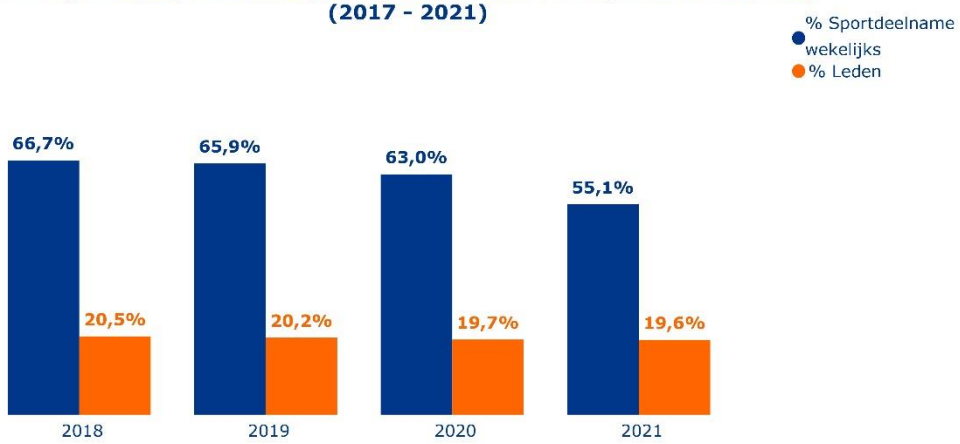
Gemeente Beek

Ledenpercentage in de gemeente Beek per geslacht (2021)

Toelichting: Het ledenpercentage in de gemeente Beek, weergegeven per leeftijdscategorie, met een onderscheid naar ledenpercentage voor mannen (26,1%) en vrouwen (12,8%).

Ledenpercentage en wekelijkse sportdeelname in de provincie Limburg (2017 - 2021)

Toelichting: Het ledenpercentage en het percentage wekelijkse sportdeelname in de provincie Limburg

Wil je meer gedetailleerde informatie over ledencijfers en/of sportdeelname in je gemeente? Neem dan contact op via kiss@nocnsf.nl. De nieuwste ledencijfers (uit 2022) zijn vanaf juni 2023 weer voor iedere gemeente beschikbaar.

Fundament versterking van de lokale sportsector
Het fundament van de lokale sportsector wordt versterkt door het inrichten van een sportbedrijf voor het uitvoeren van maatschappelijke programma's in het kader van iedereen doet mee, fit en bewegen. De verenigingsondersteuner welke we nu reeds als Gemeente Beek in functie hebben willen we de komende jaren laten door ontwikkelen naar een clubkadercoach om zo kwaliteit en duurzame sportverenigingen te waarborgen.
Ten aanzien van veiligheid is ingeregeld dat iedere vereniging gebruik kan maken van een centrale door de gemeente gefinancierde vertrouwenspersoon en de verenigingen zijn op de hoogte dat VOG's gratis aangevraagd kunnen worden en dat de gemeente dit zeer op prijs stelt. Vanuit de sportbonden wordt dit eveneens aan de verenigingen opgelegd.
In het kader van het nieuwe Sportakkoord zullen we samen met de adviseur lokale sport gebruik maken van het trainingsaanbod van o.a. NOCNSF.

Hoe vergroten we het bereik en zorgen we dat meer mensen in beweging komen
We vergroten het draagvlak om specifiek met Stichting De Haamen een Beeks beweegaanbod te gaan aanbieden waar zoveel mogelijk doelgroepen op aansluiten. In 2023 zijn we hiermee gestart en de eerste resultaten verwachten we in het derde kwartaal van 2023. De verwachting is dat we dit naar 2024 verder gaan uitbreiden.
Samengewerkt wordt hierin ook met Iedereen Kan Sporten, waardoor aangepast sporten regulier kan worden bij verenigingen. Diverse verenigingen kennen al een inclusief sportaanbod.
Samen met de private sportaanbieders, verenigingen en het maatschappelijk beweegaanbod hopen we de komende jaren vele mensen aan het bewegen te krijgen. Voorbeelden welke op dit moment worden uitgewerkt zijn onder andere aqualessen voor 70 plussers; tennis/padel lessen in samenwerking met een fysio, een tennisvereniging en stichting De Haamen.
Concrete jaarplannen moeten meer mensen aan het bewegen krijgen. Het eerste jaarplan voor 2024 wordt medio september met partijen uitgewerkt.

Zichtbaar maken en benutten van de betekenis van sport
In de Gemeente Beek is een beleidsgroep samengesteld op de terreinen GALA, IZA, School&Omgeving waarin zorg, sport en bewegen, onderwijs en gezondheid samenkomen.
In het nieuwe beleidsplan sport welk in 2024 van kracht wordt zal met name de nadruk gelegd worden op bewegen, de titel Beek in Beweging is met zorg hiervoor gekozen.
Het gebruik van de openbare ruimte, voor een ieder toegankelijk zal het komende decennium hiervoor ingezet worden.

Waarbij bewegen staat voor:
Minder overgewicht
Betere mentale gezondheid
Stimuleert ontwikkeling van kinderen
Vermindert ervaren eenzaamheid van ouderen
Meer actief transport, fietsen naar werk en school bijvoorbeeld
Betere fysieke gesteldheid
Betere leefbaarheid
Positieve invloed op waarde van vastgoed
Kans op meer betrokkenheid van bewoners bij omgeving
Beter imago van wijk of gemeente

Hierdoor wordt aan sport betekenis gegeven dat het niet gaat om de beste te zijn, maar dat de gemeente 'gezonde' inwoners heeft.

Topsport kan ingezet worden. Echter Beek heeft 1 eredivisie handbalclub. Deze vereniging kiest met name voor het opleiden van talent.
In de regio is met name voetbal en handbal op het hoogste niveau beschikbaar. Regionaal zal met name rondom handbal een nieuwe visie worden opgesteld.

Samenwerking met lokale partners

Het betrekken van het merendeel van sportclubs, ondernemers in de sport en maatschappelijke instellingen zal in eerste instantie middels sportcafés worden opgezet, waarbij het idee is dat we bij elkaar in de keuken gaan kijken en elkaar weten te vinden. Gezien het feit dat we de hele lokale gemeenschap moeten zien te bereiken zullen er diverse programma's ontwikkeld dienen te worden; van fitness tot groepssport, van wandelen tot dans. Hiervoor willen we de sportcafés gaan inzetten zodat er onverwachte spontane samenwerkingen gaan ontstaan. We gaan werken met jaarkalenders waarin we bijeenkomsten organiseren, maar ook oproepen doen aan de gemeenschap om met initiatieven te komen.

Sociale veiligheid en integriteit

Sociale veiligheid en integriteit staat bij de gemeente Beek hoog op de agenda. De thema's inclusie en de uitwerkingen van het GALA gaan bijdragen aan sociale veiligheid bij de sportverenigingen. In de loop van 2024 zal een en ander duidelijker moeten gaan worden. Hier is een rol weggelegd voor de clubkadercoach.

Clubondersteuning en lokaal sportplatform

De gemeente Beek heeft in 2022 reeds een digitaal platform (www.njoy.nl)
ontwikkeld, waar vraag en aanbod met elkaar matchen, evenementen zichtbaar zijn en algemene informatie voor sport (verenigingen, inwoners, bedrijven etc.) t.a.v. bijvoorbeeld wetgeving en subsidies beschikbaar is.
Daarnaast kent de gemeente Beek al jaren een verenigingsondersteuner die in nauw contact staat met alle verenigingen. Gezien de omvang van de gemeente is dit in principe al een loket voor clubondersteuning. In het kader van het Sportakkoord II wordt onderzocht of de verenigingsondersteuner kan doorgroeien naar een clubkadercoach.
In de regio wordt samengewerkt op het gebied van aangepast sporten. In Limburg is de Stichting Iedereen Kan Sporten opgericht en er is een regioconsulente Iedereen Kan Sporten aangesteld voor de Westelijke Mijnstreek. Op dit moment wordt een nieuwe positionering voorgesteld waarbij de regioconsulente voor Zuid-Limburg gaat werken. Hierdoor wordt het bereik, het aantal verenigingen en dus het aanbod om aangepast te sporten vergroot. In Midden- en Noord Limburg wordt al op deze wijze gewerkt.

Inzet lokale functionarissen sport en bewegen (voorheen buurtsportcoaches)

De gemeente Beek heeft vier basisscholen. De combinatiefunctionaris onderwijs zal hier met name aan gekoppeld worden om in pauzes en naschool actief aanwezig te zijn in de buurten en kinderen te verbinden aan verenigingen en sportaanbieders.
De verenigingsondersteuner zal zich door ontwikkelen naar een Clubkadercoach. Daarnaast zal er programmatisch sportaanbod voor doelgroepen aangeboden worden via de beweegcoach en de coördinator sport en preventie. Eveneens wordt er samengewerkt met de GGD t.a.v. programma's als Trendbreuk, GLI en JOGG, welke een plek krijgen in het GALA.

Monitoring en evaluatie

De gemeente Beek werkt mee aan de monitoring en evaluatie in het kader van het Sportakkoord en de Brede Spuk 2023-2026.

Samengevat wat gaan we doen?

2023
Verder inrichten kernteam en Brede Regeling Combinatiefunctionarissen;
Opzetten sportprogrammering;
Activiteiten agenda voor 2024 vorm geven;
September en december sportcafé voor verbinding met alle partijen, thematisch;

2024
Uitvoeren activiteiten agenda;
Organisatie 3 sportcafés.